

Ondernemingspensioenfondsen heeft toch recht op aftrek van btw

BTW - De meeste pensioenfondsen hebben geen of maar een beperkt recht op aftrek van voorbelasting. Dit komt omdat de activiteiten van een pensioenfonds meestal vrijgesteld zijn van btw. De btw op de inkomende kosten is daardoor niet aftrekbaar en vormt een kostenpost voor het pensioenfonds. Onlangs heeft het Europese Hof van Justitie in de PPG-zaak geoordeeld dat een werkgever mogelijk recht op aftrek heeft van btw ter zake van prestaties die aan hem voor de bedrijfsvoering van het pensioenfonds in rekening zijn gebracht.

PPG is een ondernemer voor de btw die voor haar personeel een pensioenregeling heeft getroffen. PPG heeft deze ondergebracht in een pensioenfonds, genaamd Stichting Pensioenfonds PPG Industries Nederland. Dit pensioenfonds is juridisch en fiscaal gescheiden van PPG. Voor PPG was het niet verplicht om een pensioenfonds op te richten en PPG had er daardoor ook voor kunnen kiezen om de pensioenverplichtingen uit te besteden aan een verzekeringsmaatschappij. Aan deze verzekeringsmaatschappij zou PPG dan premies moeten betalen. De volledige pensioenpremie wordt betaald door PPG aan het pensioenfonds. De werknemers betalen geen premie.

Procedure

PPG heeft met bepaalde dienstverleners contracten gesloten voor de administratie en het beheer van het pensioenfonds. Daarvoor betaalt zij kosten, die vervolgens niet worden doorbelast aan stichting PPG pensioenfonds. Op deze kosten drukt btw, die PPG in aftrek brengt.

Volgens de inspecteur heeft PPG geen recht op aftrek van btw met betrekking tot de kosten van de stichting PPG pensioenfonds. De inspecteur heft daarom de btw na. Volgens Rechtbank Leeuwarden heeft de inspecteur gelijk. Zij oordeelt dat de diensten zijn afgenomen door stichting PPG pensioenfonds, waardoor PPG geen recht op aftrek van voorbelasting heeft. Daarnaast kwalificeren de afgenomen diensten ook niet als vrijgesteld beheer van een gemeenschappelijk beleggingsfonds.

In hoger beroep vraagt Hof Leeuwarden aan het Europese Hof van Justitie of er een rechtstreeks en onmiddellijk verband bestaat tussen de kosten van stichting PPG pensioenfonds en de belaste handelingen die PPG verricht. Mocht een dergelijk verband ontbreken, dan vraagt Hof Leeuwarden zich af of de handelingen voor administratie

en beheer die aan PPG worden verricht, zijn vrijgesteld van btw als het beheer dan wel de bedrijfsvoering van een gemeenschappelijk beleggingsfonds is. Hof Leeuwarden legt deze vraag voor aan het Europese Hof van Justitie.

Oordeel Europese Hof van Justitie

Het Europese Hof van Justitie oordeelt dat PPG de btw op de diensten van beheer en bedrijfsvoering in aftrek mag brengen. Uit het geheel van omstandigheden van het geval moet dan een rechtstreeks en onmiddellijk verband met de bedrijfsactiviteiten naar voren komen. Volgens het Europese Hof van Justitie is hiervan sprake als de kosten van PPG deel uitmaken van haar algemene kosten en als zodanig bestanddelen van de prijs van de producten van PPG zijn. Als dat het geval is, zijn de bedrijfsactiviteiten van PPG de uitsluitende oorzaak van de afgenomen diensten. Met betrekking tot de vraag of stichting PPG pensioenfonds een gemeenschappelijk beleggingsfonds is, verwijst het Europese Hof van Justitie naar het zogeheten 'Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd e.a.-arrest'. In dit arrest is bepaald dat een ondernemingspensioenfonds geen gemeenschappelijk beleggingsfonds is.

Gevolgen voor de praktijk

Uit dit arrest van het Europese Hof van Justitie kan worden opgemaakt dat werkgevers met een eigen pensioenvoorziening diensten ten behoeve van het pensioenfonds via de werkgever moeten laten lopen als deze belaste prestaties verricht. Dit houdt het volgende in:

- de werkgever sluit de contracten met de dienstverleners;
- de facturen moeten op naam van de werkgever staan;
- de werkgever belast de kosten niet door aan het pensioenfonds.

Let op!

Op dit moment loopt er nog een zaak over een pensioenfonds. In de zaak, die ook bij het Europese Hof van Justitie ligt, is de vraag gesteld of pensioenfondsen, die een 'defined contribution' pensioenregeling uitvoeren, kunnen worden aangemerkt als een gemeenschappelijk beleggingsfonds in de zin van de btw. Als de vraag positief wordt beantwoord, houdt dat in dat pensioenfondsen die een 'defined contribution'-pensioenregeling uitvoeren, vrijgesteld zijn van btw.

Omdat de activiteiten van de werkgever btw-belaste activiteiten zijn, heeft de werkgever recht op aftrek van voorbelasting met betrekking tot de kosten inzake het pensioenfonds.

De zaak PPG gaat over een groot concern. Dit houdt niet in dat deze zaak niet van toepassing is op bijvoorbeeld een bv die als werkgever van de dga kosten maakt ten behoeve van de pensioen-bv. Als de bv de kosten vervol-

gens niet doorbelast, heeft zij recht op aftrek van voorbelasting met betrekking tot de kosten.

Door dit arrest is het ook voordeliger om eventuele diensten van derden ten behoeve van het pensioen via de bv van de dga te laten lopen, mits deze onderneming het recht op aftrek van voorbelasting heeft. (*mr. C. van Vilsteren*)

HvJ EU, 18 juli 2013, nr. C-26/12 (PPG Holdings BV cs)

Caravan of stacaravan: roerend of onroerend?

LAGERE OVERHEID - Voor bedrijven is de kwalificatie van zaken als machines en installaties - roerend of onroerend - van groot belang. Het bepaalt namelijk of deze moeten worden gewaardeerd voor de Wet WOZ, en of de bedrijven er overdrachtsbelasting bij koop over moeten betalen. Hof Arnhem-Leeuwarden schept nog eens duidelijkheid in een zaak over een stacaravan.

Een caravan (synoniem: een kampeerwagen) is een aanhangwagen van een personenauto waarin men de nacht kan doorbrengen. Een stacaravan daarentegen is een caravan, die op een bepaalde plaats voor onbepaalde tijd is geparkeerd, daar als woonverblijf dient, aldus de Dikke van Dale, Groot woordenboek van de Nederlandse taal.

Duurzaam ter plaatse

Uit de definitie volgt dat het bij de meeste stacaravans in de regel de bedoeling is dat deze 'naar aard en inrichting bestemd zijn om duurzaam ter plaatse te blijven' (staan) en dat zij dus onroerend zijn. Echter, 'What's in the name?', zo dacht belanghebbende in onderhavige casus. Welnu, in dit geval toch wel veel. Zeker wanneer de stacaravan al ergens staat, zoals bijvoorbeeld op een recreatieterrein. Dan is bij de koop ervan over de waarde overdrachtsbelasting verschuldigd. Ook is dan jaarlijks onroerende-zaakbelastingen verschuldigd.

Procedure

Bovenstaande blijkt ook uit een uitspraak van Hof Arnhem-Leeuwarden. Iemand koopt achtereenvolgens een recht van erfpacht op een perceel grond voor een bedrag van 54.150 euro en vervolgens de daarop aanwezige stacaravan voor een bedrag van 65.000 euro. Deze stacara-

van heeft de vorm van een 'T', staat los op de grond en is technisch gezien goed verplaatsbaar. De houten zijwanden zijn met demonteerbare plinten tot aan de grond afgewerkt. Naast de stacaravan is een terras aangelegd van tegels, dat aansluit op de stacaravan. Daarnaast is een houten berging geplaatst. Aan de tuinzijde sluit een houten veranda voorzien van een balustrade aan op de stacaravan. De veranda, die rust op in de grond verankerde palen, is gedeeltelijk tot aan de grond afgewerkt. Vanaf de veranda biedt een afstap met twee treden toegang tot de tuin. De veranda grenst aan de toegangsdeur van de stacaravan alsmede aan twee terrasdeuren. De stacaravan is aangesloten op het water- en elektriciteitsnet en op de riolering. De discussie ging over de vraag of deze 'caravan', zoals deze door belanghebbende wenste te worden aangeduid, roerend of onroerend is.

Wat is onroerend en roerend?

Onroerend zijn de grond, de nog niet gewonnen delfstoffen, de met de grond verenigde beplantingen en de gebouwen en werken die duurzaam met de grond zijn verenigd, hetzij rechtstreeks, hetzij door vereniging met andere gebouwen of werken. Roerend zijn alle zaken die niet onroerend zijn. Het eerste is het geval, aldus het hof. De stacaravan is immers ontegenzeggelijk naar aard, uiterlijk, inrichting en bevestiging bestemd om duurzaam ter plaatse te blijven en aldaar de functie van recreatiewoning te vervullen. De technische mogelijkheid om de caravan te verplaatsen is dan niet meer van belang. Bij de beantwoording van de vraag of een gebouw, een werk of in casu een stacaravan bestemd is om duurzaam ter plaatse te blijven, moet worden gelet op de bedoeling van de bouwer of degene in wiens opdracht de stacaravan is